

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลการวิจัย และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่องความคิดเห็นของศึกษานิเทศก์วิชาสุขศึกษาและครุสุขศึกษาเกี่ยวกับสมรรถภาพของศึกษานิเทศก์วิชาสุขศึกษา มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความคิดเห็นของศึกษานิเทศก์วิชาสุขศึกษาและครุสุขศึกษาเกี่ยวกับสมรรถภาพของศึกษานิเทศก์วิชาสุขศึกษา และเพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของศึกษานิเทศก์วิชาสุขศึกษา และครุสุขศึกษาเกี่ยวกับสมรรถภาพของศึกษานิเทศก์วิชาสุขศึกษา

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือศึกษานิเทศก์วิชาสุขศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา สังกัดกรมพลศึกษาจำนวน 120 คน และตัวอย่างประชากรครุสุขศึกษานในโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษาจำนวน 400 คน โดยวิธีการสุ่ม แบบสุ่มหลายระยะ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม 2 ตอน ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบตรวจสอบรายการจำนวน 11 ข้อ ตอนที่ 2 สมรรถภาพของศึกษานิเทศก์วิชาสุขศึกษาเป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่าจำนวน 84 ข้อ เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเองและส่งทางไปรษณีย์ ได้รับแบบสอบถามคืนทั้งสิ้น 440 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 84.61 เป็นศึกษานิเทศก์วิชาสุขศึกษาจำนวน 114 ฉบับคิดเป็นร้อยละ 95.00 และครุสุขศึกษาจำนวน 326 ฉบับคิดเป็นร้อยละ 81.50 นำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ โดยคอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูป สำหรับการวิจัยทางสังคมศาสตร์ (Statistical Package for the Social Sciences-version X : SPSS*) หาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย (\bar{x}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) และเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยความคิดเห็นระหว่างศึกษานิเทศก์วิชาสุขศึกษากับครุสุขศึกษาเกี่ยวกับสมรรถภาพของศึกษานิเทศก์วิชาสุขศึกษาโดยการทดสอบค่า "ที" (t-test) ที่ระดับความมีนัยสำคัญ .05 นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในรูปแบบตารางประกอบความเรียง

สรุปผลการวิจัย

1. ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ศึกษานิเทศก์วิชาสุขศึกษา ส่วนใหญ่เป็นเพศชายร้อยละ 88.6 มีอายุเฉลี่ยระหว่าง 40-44 ปี จบการศึกษาสูงสุดในระดับปริญญาตรีร้อยละ 86.6 ระดับปริญญาโท ร้อยละ 12.3 ระดับปริญญาเอกร้อยละ 6.2 วิชาเอกพลศึกษาและวิชาโทสุขศึกษา มากที่สุด ส่วนใหญ่มีประสบการณ์ในการสอนวิชาสุขศึกษาในระดับมัธยมศึกษา ร้อยละ 63.2 มีประสบการณ์ในการนิเทศวิชาสุขศึกษาระหว่าง 6-10 ปี ร้อยละ 43.9 เคยได้รับการอบรมเพิ่มเติมทางด้านวิชาสุขศึกษาร้อยละ 70.2 และอบรมในเรื่องหลักสูตรวิชาสุขศึกษา การวัดและประเมินผลวิชาสุขศึกษา การสอนวิชาสุขศึกษา เคยได้รับการอบรมเพิ่มเติมเกี่ยวกับการนิเทศการศึกษา ร้อยละ 84.2 เรื่องความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการนิเทศการศึกษา เทคนิคการนิเทศการศึกษา กระบวนการนิเทศการศึกษา ศึกษานิเทศก์วิชาสุขศึกษาปฏิบัติหน้าที่อื่น ๆ นอกจากการนิเทศวิชาสุขศึกษา คือ กิจกรรมพิเศษ นิเทศวิชาอื่น งานธุรการ งานแผนงาน งานนโยบาย และงานอื่น ๆ ตามลำดับ

ครูสุขศึกษา ส่วนใหญ่เป็นเพศชายร้อยละ 58.1 โดยเฉลี่ยมีอายุระหว่าง 30-34 ปี จบการศึกษาสูงสุดในระดับปริญญาตรีร้อยละ 87.6 วิชาเอกพลศึกษาและวิชาโทสุขศึกษามากที่สุด มีประสบการณ์ในการสอนวิชาสุขศึกษาระหว่าง 6-10 ปี ปัจจุบันสอนทั้งวิชาสุขศึกษาและพลศึกษาถึงร้อยละ 59.6 นอกจากการสอนต้องปฏิบัติหน้าที่อื่น ๆ คือ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา ทำงานอนามัยโรงเรียนและทำงานฝ่ายปกครองครูสุขศึกษาเคยได้รับการนิเทศวิชาสุขศึกษา ในเรื่องการสอนวิชาสุขศึกษา การวัดและประเมินผลวิชาสุขศึกษา สื่อการเรียน การสอนวิชาสุขศึกษาและอื่นๆ ตามลำดับ โดยวิธีประชุมสัมมนา อบรม ใช้เอกสารทางวิชาการ ครูสุขศึกษาต้องการให้ศึกษานิเทศก์วิชาสุขศึกษานิเทศวิชาสุขศึกษาภาคเรียนละครั้ง

2. ความคิดเห็นของศึกษานิเทศก์วิชาสุขศึกษาและครูสุขศึกษาเกี่ยวกับสมรรถภาพของศึกษานิเทศก์วิชาสุขศึกษาโดยส่วนรวมพบว่า ศึกษานิเทศก์วิชาสุขศึกษามีสมรรถภาพอยู่ที่ระดับมากและ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน คือ ด้านวิชาสุขศึกษา ด้านการนิเทศวิชาสุขศึกษา ด้านคุณลักษณะ และ เจตคติของศึกษานิเทศก์วิชาสุขศึกษาพบว่ามีสมรรถภาพอยู่ที่ระดับมากเช่นเดียวกัน

2.1 ด้านวิชาสุขศึกษาโดยส่วนรวมพบว่าศึกษานิเทศก์วิชาสุขศึกษามีสมรรถภาพอยู่ที่ระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายเรื่อง คือ หลักสูตรวิชาสุขศึกษา การสอนวิชาสุขศึกษา สื่อการเรียนการสอนวิชาสุขศึกษา การวัดและประเมินผลวิชาสุขศึกษา การบริหารโปรแกรมสุขภาพในโรงเรียนพบว่า มีสมรรถภาพอยู่ที่ระดับมากทุกเรื่อง ดังนี้

2.1.1 หลักสูตรวิชาสุขศึกษา โดยส่วนรวมพบว่า ศึกษานิเทศก์วิชาสุขศึกษามีสมรรถภาพอยู่ที่ระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีสมรรถภาพอยู่ที่ระดับมาก 5 ข้อ คือ

- (1) การใช้หลักสูตร เอกสารหลักสูตร คู่มือครูและหนังสือประกอบการเรียนการสอน
- (2) การวิเคราะห์จุดประสงค์และโครงสร้างของหลักสูตร เพื่อสร้างจุดประสงค์การเรียนรู้
- (3) การประเมินผลจุดประสงค์และโครงสร้างของหลักสูตร
- (4) การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรวิชาสุขศึกษาในโรงเรียน
- (5) การหาแหล่งข้อมูลทางด้านวิชาสุขศึกษา เพื่อนำมาใช้ประกอบหลักสูตร

และมีสมรรถภาพอยู่ที่ระดับน้อย 1 ข้อ คือ

1. แนวทางปรับปรุงหลักสูตรวิชาสุขศึกษา

2.1.2 การสอนวิชาสุขศึกษา โดยส่วนรวมพบว่า ศึกษานิเทศก์วิชาสุขศึกษามีสมรรถภาพอยู่ที่ระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีสมรรถภาพอยู่ที่ระดับมาก 8 ข้อ คือ

- (1) การกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้
- (2) การวางแผนการสอน การทำโครงการสอนและแผนการสอน
- (3) การเลือกจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับจุดประสงค์การเรียนรู้

เรียนการสอน

(4) การเลือกใช้หนังสือเรียนและหนังสืออ่านประกอบการ

กับชั้นเรียน

(5) การจัดลำดับกิจกรรมวิชาสุศึกษาตามความเหมาะสม

(6) การให้แรงจูงใจและการเสริมแรงให้กับนักเรียน

(7) เทคนิคการสอนวิชาสุศึกษา

(8) วิธีปกครองชั้นเรียน

และมีสมรรถภาพอยู่ที่ระดับน้อย 1 ข้อ คือ

(1) การสาธิตการสอนวิชาสุศึกษา

2.1.3 สื่อการเรียนการสอนวิชาสุศึกษา โดยส่วนรวมพบว่า ศึกษานิเทศก์วิชาสุศึกษามีสมรรถภาพอยู่ที่ระดับมาก และ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีสมรรถภาพอยู่ที่ระดับมาก 3 ข้อ คือ

เรียนการสอน

(1) การเลือกสื่อการเรียนการสอนได้สัมพันธ์กับกิจกรรมการเรียนการสอน

(2) การใช้สื่อการเรียนสอน

(3) การผลิตและจัดทำสื่อการเรียนการสอน

และมีสมรรถภาพอยู่ที่ระดับน้อย 3 ข้อ คือ

(1) แหล่งสื่อการเรียนการสอน

(2) การนำเทคโนโลยีใหม่ ๆ มาพัฒนาปรับปรุงสื่อการเรียน

การสอน

(3) การบำรุงรักษาสื่อการเรียนการสอน

2.1.4 การวัดและประเมินผลวิชาสุศึกษา โดยส่วนรวมพบว่า ศึกษานิเทศก์วิชาสุศึกษามีสมรรถภาพอยู่ที่ระดับมาก และ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีสมรรถภาพอยู่ที่ระดับมาก 4 ข้อ คือ

ผลการเรียน

(1) การวัดและประเมินผลการเรียนวิชาสุขศึกษา เพื่อตัดสิน

(2) การเลือกใช้เครื่องมือวัดและประเมินผลวิชาสุขศึกษา

(3) การวัดและประเมินผลการเรียนการสอนวิชาสุขศึกษา

เพื่อปรับปรุงการเรียนการสอน

(4) เกณฑ์การให้คะแนนและประเมินผล

และมีสมรรถภาพอยู่ที่ระดับน้อย 3 ข้อ

(1) การสร้างแบบทดสอบวัดพฤติกรรมด้านต่าง ๆ

(2) การวิเคราะห์ข้อสอบและเครื่องมือวัดผล

(3) การใช้สถิติเบื้องต้นสำหรับการประเมินผล

2.1.5 การบริหารโปรแกรมสุขภาพในโรงเรียน โดยส่วนรวมพบว่า
ศึกษานิเทศก์วิชาสุขศึกษามีสมรรถภาพอยู่ที่ระดับมาก และ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มี
สมรรถภาพอยู่ที่ระดับมาก 5 ข้อ คือ

(1) การจัดการสุขภาพในโรงเรียน

(2) การจัดสิ่งแวดล้อมทางสุขภาพในโรงเรียน

(3) การวางแผนการจัดและดำเนินงานโปรแกรมสุขภาพ
โรงเรียน

(4) การจัดกิจกรรมพิเศษเพื่อส่งเสริมโปรแกรมสุขภาพใน
โรงเรียน

(5) การปรับปรุงการจัดและดำเนินงานโปรแกรมสุขภาพใน
โรงเรียน

และมีสมรรถภาพอยู่ในระดับน้อย 2 ข้อ คือ

(1) การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างบ้าน โรงเรียน ชุมชน

เกี่ยวกับการจัดโปรแกรมสุขภาพในโรงเรียน

(2) การประเมินผลการจัดและดำเนินงานโปรแกรมสุขภาพ

ในโรงเรียน

2.2 ด้านการนิเทศวิชาสุขศึกษา โดยส่วนรวมพบว่า ศึกษานิเทศก์วิชาสุขศึกษา มีสมรรถภาพอยู่ที่ระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีสมรรถภาพอยู่ที่ระดับมาก 23 ข้อคือ

1. ความรู้เกี่ยวกับหลักการนิเทศวิชาสุขศึกษา
2. ประเมินสภาพปัญหาและความต้องการในการนิเทศวิชาสุขศึกษาได้
3. วางแผนการนิเทศวิชาสุขศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ
4. จัดทำโครงการนิเทศวิชาสุขศึกษาได้อย่างเหมาะสม
5. กำหนดจุดมุ่งหมายในการนิเทศวิชาสุขศึกษาทั้งในระยะสั้นและระยะยาว
6. ใช้เทคนิคและกระบวนการในการนิเทศวิชาสุขศึกษาได้อย่างเหมาะสม
7. อธิบายและชี้แจงให้ที่ประชุมเข้าใจได้ชัดเจน
8. เลือกใช้กิจกรรมการนิเทศได้อย่างเหมาะสม
9. จัดประชุมสัมมนาอบรมในรูปแบบต่าง ๆ ได้เหมาะสม
10. เป็นผู้ดำเนินการประชุมทางวิชาการได้
11. เป็นผู้ดำเนินการพัฒนาหลักสูตรได้
12. ระดมความคิดเห็นของผู้ร่วมงานและสรุปได้ชัดเจน
13. สร้างกฎเกณฑ์ในการทำงานร่วมกัน เพื่อเป็นแนวทางควบคุมการปฏิบัติงานได้
14. ส่งเสริมให้ครูช่วยเหลือซึ่งกันและกัน โดยใช้กระบวนการกลุ่ม
15. สร้างเสริมกำลังใจและบำรุงขวัญให้แก่ครู
16. บริหารงานบุคคลได้อย่างมีประสิทธิภาพ
17. สร้างแรงจูงใจในการทำงาน
18. ใช้แหล่งความรู้ในท้องถิ่น
19. นำความรู้ในสาขาวิชาอื่น ๆ เช่น จิตวิทยา สังคมวิทยา มาใช้ให้เกิดประโยชน์ในการนิเทศวิชาสุขศึกษา
20. ประเมินผลการนิเทศวิชาสุขศึกษาได้เหมาะสม

21. สรุปและนำเสนอข้อมูลจากการนิเทศวิชาสุขศึกษาได้อย่างถูกต้องเหมาะสม
22. ส่งเสริมให้ครูได้ประเมินผลตนเอง
23. ให้คำปรึกษาและเสนอแนะแนวทางแก้ไขปัญหาทั้งเรื่องส่วนตัวและวิชาการ

และพบว่า มีสมรรถภาพอยู่ที่ระดับน้อย 3 ข้อ คือ

1. วิจัยและนำผลการวิจัยมาใช้ในการนิเทศ
2. นวัตกรรมทางการศึกษามาใช้
3. ควบคุม ตรวจสอบและติดตามผลการปฏิบัติงานของบุคลากรทุกฝ่าย

ให้เป็นไปตามแผนที่กำหนดไว้

2.3 ด้านคุณลักษณะ และ เจตคติของศึกษานิเทศก์วิชาสุขศึกษา โดยส่วนรวมพบว่า ศึกษานิเทศก์วิชาสุขศึกษามีสมรรถภาพมากอยู่ที่ระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีสมรรถภาพอยู่ที่ระดับมากทุกข้อ คือ

1. มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์
2. มีความเชื่อมั่นในตนเอง กล้าทำในสิ่งที่ถูกต้องเหมาะสม
3. ให้ความสำคัญอยู่เสมอ เป็นคนทันสมัย ทันเหตุการณ์
4. มีมนุษยสัมพันธ์
5. ความเป็นผู้นำ
6. มีมานะอดทน
7. เสียสละ
8. มีความอดกลั้น ใจเย็น หนักแน่น รู้จักควบคุมอารมณ์
9. มีความละเอียด รอบคอบ ทุ่มเทเป็นระบบเป็นระเบียบ
10. ความเป็นประชาธิปไตย
11. มีเหตุผล ใจกว้าง ยอมรับฟังความคิดเห็นและคำวิพากษ์วิจารณ์
12. เข้าใจและยอมรับความแตกต่างระหว่างบุคคล

13. มีคุณธรรม ซื่อสัตย์ สุจริต เอื้อเฟื้อ เผื่อแผ่และมีความเมตตาคุณ
14. มีความจริงใจ เปิดเผย รู้จักกาลเทศะ
15. มีการตัดสินใจดี สามารถแก้ปัญหาเฉพาะหน้าได้ดี
16. แต่งกายเหมาะสม สะอาด
17. มีสุขภาพดีทั้งกายใจ
18. ศรัทธาและเชื่อมั่นในคุณค่า และความสำคัญของวิธีการทางสุขศึกษา
19. มีความรักและศรัทธาในการนิเทศวิชาสุขศึกษา
20. รู้จักปรับปรุงตนเองให้เป็นผู้นำที่มีคุณภาพ
21. สนใจในหน้าที่และความรับผิดชอบในฐานะที่เป็นผู้นำการนิเทศวิชา
สุขศึกษา
22. มีความภาคภูมิใจในหน้าที่การนิเทศวิชาสุขศึกษา
23. มีความกระตือรือร้นในการส่งเสริมและสนับสนุนการนิเทศวิชาสุข

ศึกษาให้แพร่หลาย

3. การเปรียบเทียบความคิดเห็นของศึกษานิเทศก์วิชาสุขศึกษาและครูสุขศึกษาเกี่ยวกับสมรรถภาพของศึกษานิเทศก์วิชาสุขศึกษา โดยส่วนรวมพบว่า มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านคือ ด้านวิชาสุขศึกษา ด้านการนิเทศวิชาสุขศึกษา ด้านคุณลักษณะ เจตคติของศึกษานิเทศก์วิชาสุขศึกษาพบว่า มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 สองด้าน คือ ด้านการนิเทศวิชาสุขศึกษา ด้านคุณลักษณะและเจตคติของศึกษานิเทศก์วิชาสุขศึกษา และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อของแต่ละด้านทั้งสามด้านพบว่า มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 โดยค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของศึกษานิเทศก์วิชาสุขศึกษามีค่าเฉลี่ยสูงกว่าครูสุขศึกษา ดังนี้

3.1 ด้านวิชาสุขศึกษา โดยส่วนรวมพบว่า มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายเรื่องพบว่า มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 หนึ่งเรื่องคือ การบริหารโครงการสุขภาพในโรงเรียน และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อของแต่ละเรื่องพบว่า มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 โดยค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของศึกษานิเทศก์วิชาสุขศึกษาสูงกว่าครูสุขศึกษา ดังนี้

3.1.1 หลักสูตรวิชาสุขศึกษา จำนวน 1 ข้อ คือ

- (1) การใช้หลักสูตร เอกสารหลักสูตร คู่มือครูและหนังสือ

ประกอบการเรียนการสอน

3.1.2 การสอนวิชาสุขศึกษา จำนวน 1 ข้อ คือ

- (1) कराให้แรงจูงใจและการเสริมแรงให้กับนักเรียน

3.1.3 การบริหารโปรแกรมสุขภาพในโรงเรียน จำนวน 5 ข้อ คือ

- (1) कराจัดบริการสุขภาพในโรงเรียน
- (2) कराจัดกิจกรรมพิเศษเพื่อส่งเสริมโปรแกรมสุขภาพใน

โรงเรียน

- (3) कराสร้างความสัมพันธ์ระหว่างบ้าน โรงเรียน ชุมชน

เกี่ยวกับการจัดโปรแกรมสุขภาพในโรงเรียน

- (4) कराประเมินผลการจัดและดำเนินงานโปรแกรมสุขภาพ

ในโรงเรียน

- (5) कराปรับปรุงการจัดและดำเนินงานโปรแกรมสุขภาพใน

โรงเรียน

3.2 ด้านการนิเทศวิชาสุขศึกษา โดยส่วนรวมพบว่ามีความคิดเห็นแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 และ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่าง มีนัยสำคัญที่ระดับ .05 รวม 20 ข้อ โดยค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของศึกษานิเทศก์วิชาสุขศึกษา สูงกว่าครูสุขศึกษา ดังนี้

1. ประเมินสภาพปัญหาและความต้องการในการนิเทศวิชาสุขศึกษา
2. วางแผนการนิเทศวิชาสุขศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ
3. จัดทำโครงการนิเทศวิชาสุขศึกษาได้อย่างเหมาะสม
4. อธิบายและชี้แจงให้ที่ประชุมเข้าใจได้ชัดเจน
5. เลือกใช้กิจกรรมการนิเทศได้อย่างเหมาะสม
6. จัดประชุม สัมมนา อบรมในรูปแบบต่าง ๆ ได้เหมาะสม
7. เป็นผู้ดำเนินการประชุมทางวิชาการได้

8. ระดมความคิดเห็นของผู้ร่วมงานและสรุปได้ชัดเจน
9. สร้างกฎเกณฑ์ในการทำงานร่วมกันเพื่อเป็นแนวทางควบคุมการปฏิบัติงานได้
10. ส่งเสริมให้ครูช่วยเหลือซึ่งกันและกัน โดยใช้กระบวนการกลุ่ม
11. สร้างเสริมกำลังใจและบำรุงขวัญให้แก่ครู
12. บริหารงานบุคคลได้อย่างมีประสิทธิภาพ
13. สร้างแรงจูงใจในการทำงาน
14. ใช้แหล่งความรู้ในท้องถิ่น
15. นำความรู้ในสาขาวิชาอื่น ๆ เช่น จิตวิทยา สังคมวิทยา มาใช้ให้เกิดประโยชน์ในการนิเทศวิชาสุขศึกษา
16. ประเมินผลการนิเทศวิชาสุขศึกษาได้เหมาะสม
17. สรุปและนำเสนอข้อมูลจากการนิเทศวิชาสุขศึกษาได้อย่างถูกต้อง
18. ควบคุม ตรวจสอบ และติดตามผลการปฏิบัติงานของบุคลากรทุกฝ่ายให้เป็นไปตามแผนที่กำหนดไว้
19. ส่งเสริมให้ครูได้ประเมินผลตนเอง
20. ให้คำปรึกษาและเสนอแนะแนวทางแก้ไขปัญหาทั้งเรื่องส่วนตัวและวิชาการ

3.3 ด้านคุณลักษณะ และ เจตคติของศึกษานิเทศก์วิชาสุขศึกษา โดยส่วนรวมพบว่า มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 และ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ทุกข้อ โดยค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของศึกษานิเทศก์วิชาสุขศึกษาสูงกว่าครูสุขศึกษา ดังนี้

1. มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์
2. มีความเชื่อมั่นในตนเอง กล้าทำในสิ่งที่ถูกต้องเหมาะสม
3. ให้ความสำคัญอยู่เสมอ เป็นคนทันสมัย ทันเหตุการณ์
4. มีมนุษยสัมพันธ์
5. มีความเป็นผู้นำ
6. มีมาะฮอดทน

7. เสียสละ

8. มีความอดกลั้น ใจเย็น หนักแน่น รู้จักควบคุมอารมณ์
9. มีความละเอียด รอบคอบ ท้าทานเป็นระบบเป็นระเบียบ
10. มีความเป็นประชาธิปไตย
11. มีเหตุผล ใจกว้าง ยอมรับฟังความคิดเห็นและคำวิพากษ์วิจารณ์
12. เข้าใจและยอมรับความแตกต่างระหว่างบุคคล
13. มีคุณธรรม ซื่อสัตย์ สุจริต เอื้อเฟื้อ เผื่อแผ่และมีความเมตตากรุณา
14. มีความจริงใจ เปิดเผย รู้จักกาลเทศะ
15. มีการตัดสินใจดี สามารถแก้ปัญหาเฉพาะหน้าได้ดี
16. แต่งกายเหมาะสม สะอาด
17. มีสุขภาพดีทั้งกายใจ
18. ศรัทธาและเชื่อมั่นในคุณค่า และความสำคัญของวิธีการทางสุศึกษา
19. มีความรักและศรัทธาในการนิเทศวิชาสุศึกษา
20. รู้จักปรับปรุงตนเองให้เป็นผู้นำเทศที่มีคุณภาพ
21. สำนึกในหน้าที่และความรับผิดชอบในฐานะที่เป็นผู้นำการนิเทศวิชา

สุศึกษา

22. มีความภาคภูมิใจในหน้าที่การนิเทศวิชาสุศึกษา
23. มีความกระตือรือร้นในการส่งเสริมและสนับสนุนการนิเทศวิชาสุ

ศึกษาให้แพร่หลาย

การอภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัย เรื่องความคิดเห็นของศึกษานิเทศก์วิชาสุศึกษาและครูสุศึกษาเกี่ยวกับสมรรถภาพของศึกษานิเทศก์วิชาสุศึกษา ผู้วิจัยอภิปรายผลการวิจัย เฉพาะประเด็นที่สำคัญ ดังนี้

1. สมรรถภาพของศึกษานิเทศก์วิชาสุขศึกษา 3 ด้าน คือ

1.1 ด้านวิชาสุขศึกษา

ผลการวิจัยพบว่า ศึกษานิเทศก์วิชาสุขศึกษามีสมรรถภาพด้านวิชาสุขศึกษา อยู่ในระดับน้อย เรื่องแนวทางการปรับปรุงหลักสูตรวิชาสุขศึกษา การสาธิตการสอนวิชาสุขศึกษา การแนะนำแหล่งสื่อการเรียนการสอน การนำเทคโนโลยีใหม่ ๆ มาพัฒนาปรับปรุงสื่อการเรียนการสอน การบำรุงรักษาสื่อการเรียนการสอน การสร้างแบบทดสอบวัดพฤติกรรมการเรียน การวิเคราะห์ข้อสอบและ เครื่องมือวัดผล การวิจัยปฏิบัติการเบื้องต้นสำหรับการประเมินผล การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างบ้าน โรงเรียน ชุมชน เกี่ยวกับการจัดโปรแกรมสุขภาพในโรงเรียน การประเมินผลการจัดและดำเนินงานโปรแกรมสุขภาพในโรงเรียนนั้น ทั้งนี้อาจเป็นเพราะศึกษานิเทศก์วิชาสุขศึกษามีความรู้ความเข้าใจในวิธีการทางสุขศึกษาในเรื่องดังกล่าวน้อยไม่เพียงพอที่จะนำไปเป็นแนวทางในการนิเทศวิชาสุขศึกษาได้ตามคาดหวังของครูสุขศึกษาที่เป็นผู้ปฏิบัติจริง เพราะผลการวิจัยครั้งนี้พบว่า ศึกษานิเทศก์วิชาสุขศึกษามีได้จบการศึกษาทางสุขศึกษาโดยตรง ส่วนใหญ่จบวิชาเอกพลศึกษา มีเพียงร้อยละ 6.2 เท่านั้นที่จบวิชาเอกสุขศึกษา นอกจากนี้ศึกษานิเทศก์วิชาสุขศึกษาไม่มีประสบการณ์ในการสอนวิชาสุขศึกษาในโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาถึงร้อยละ 36.8 รวมทั้งไม่เคยได้รับการอบรมเพิ่มเติมทางด้านสุขศึกษาร้อยละ 28.8 และที่เคยได้รับการอบรมเพิ่มเติมทางสุขศึกษาก็ได้รับการอบรมเฉพาะบางเรื่องเท่านั้น ทั้งนี้ทุกเรื่องมีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งในการนิเทศวิชาสุขศึกษาของศึกษานิเทศก์วิชาสุขศึกษา (กรรณิการ์ อูปเงิน, 2531) เพราะศึกษานิเทศก์วิชาสุขศึกษาเป็นผู้ที่สัมผัสพบและหน้าที่ในการเป็นผู้นำทางวิชาการและต้องเป็นผู้ที่ทำหน้าที่แสวงหาวิธีที่จะปรับปรุงสภาพการเรียนการสอนวิชาสุขศึกษาให้ดียิ่งขึ้น การเป็นผู้นำทางวิชาการจำเป็นที่จะต้องแสดงออกซึ่งความสามารถเปรียบเสมือนผู้รอบรู้เชิงวิชาการทั้งทางทฤษฎีและการปฏิบัติ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ สุชาติพรเพชรบาณี (2522) ที่พบว่าความเชี่ยวชาญทางวิชาการจะเป็นมูลฐานอันน่าจันสำคัญของนักวิชาการที่จะทำให้อื่นเกิดความยอมรับและบังเกิดความเชื่อถือ ฉะนั้นจึงเป็นการสมควรที่จะต้องพิจารณาบุคลากร ที่จะดำรงตำแหน่งศึกษานิเทศก์วิชาสุขศึกษาเป็นสำคัญ คือ ศึกษานิเทศก์วิชาสุขศึกษาที่จะนิเทศวิชาสุขศึกษาในโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาควรจะเป็นผู้ที่จบการศึกษาทางสุขศึกษาโดยตรง มีประสบการณ์ในการสอนวิชาสุขศึกษาในโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาอย่างน้อย 4 ปี และควรที่จะได้เพิ่มพูนความรู้ความสามารถอยู่เสมอให้ทันต่อความเจริญก้าวหน้าทางวิชาการ ตรงตามหลักการปฏิบัติการนิเทศการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ (2520) ได้กำหนด

คุณสมบัติของศึกษานิเทศก์ไว้ว่าควรเป็นบุคคลที่มีความชำนาญ ความรู้กว้างขวางทางวิชาการ ที่จะนิเทศและจะต้องเป็นผู้ที่ชวนขวนขวายหาความรู้ให้ตัวเองอยู่เสมอ โดยเฉพาะวิชาสุขศึกษาเป็นวิชาที่มีการเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ ตามความเจริญก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และผลการวิจัยครั้งนี้พบว่า ศึกษานิเทศก์วิชาสุขศึกษาต้องปฏิบัติหน้าที่อื่น ๆ อีกมาก จึงเป็นการยากที่ศึกษานิเทศก์วิชาสุขศึกษาจะพัฒนาตนเอง และให้การนิเทศวิชาสุขศึกษาได้ตามบทบาทหน้าที่ของศึกษานิเทศก์วิชาสุขศึกษาที่ได้กำหนดไว้และตรงตามความคาดหวังของครูสุขศึกษาที่ต้องการได้รับการนิเทศวิชาสุขศึกษาซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของฉวีวรรณ ไหวพริบ (2529) ที่พบว่า ศึกษานิเทศก์มีปัญหาในการนิเทศวิชาสุขศึกษาอยู่ในระดับมากเกี่ยวกับเวลาในการนิเทศวิชาสุขศึกษา เนื่องจากปฏิบัติงานอื่น ๆ ที่ได้รับมอบหมายมาก หน้าที่ศึกษานิเทศก์กำหนดไว้กว้างเกินไปยากในการปฏิบัติได้ครบถ้วน ระยะเวลาในการออกเยี่ยมโรงเรียน การสนับสนุนงบประมาณในด้านต่าง ๆ น้อย และโรงเรียนอยู่ห่างไกลกระจุกกระจาย

1.2 ด้านการนิเทศวิชาสุขศึกษา

ผลการวิจัยพบว่า ศึกษานิเทศก์วิชาสุขศึกษามีสมรรถภาพอยู่ที่ระดับน้อย ในเรื่องการวิจัยและนำผลการวิจัยมาใช้ในการนิเทศ การนำแนวคิดกรมทางการศึกษามาใช้ในการนิเทศ และการควบคุม ตรวจสอบ ติดตามผลการปฏิบัติงานของบุคลากรทุกฝ่ายให้เป็นไปตามแผนที่กำหนดไว้ นั่น ต่างก็เป็นเรื่องที่สาคัญที่สุดของความสำเร็จในการนิเทศวิชาสุขศึกษาของศึกษานิเทศก์วิชาสุขศึกษาที่จะช่วยให้ครูสุขศึกษานำไปเป็นแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนาเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนวิชาสุขศึกษาให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น เพื่อที่จะให้นักเรียนได้มีความรู้ ความเข้าใจ เจตคติที่ดี และสามารถจะปฏิบัติได้ถูกต้องจนเกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมทางสุขภาพที่ดีขึ้นตามจุดหมายของหลักสูตรและการจัดการศึกษาของชาติ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ศุภลักษณ์ คูหาทอง (2525) ที่พบว่า การปฏิบัติงานนิเทศการศึกษาของศึกษานิเทศก์ กรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 9 มีปัญหาในเรื่องขาดการวางแผนงานนิเทศ การศึกษาร่วมกัน และขาดการติดตามประเมินผลการปฏิบัติงานนิเทศการศึกษา นอกจากนั้นผลการวิจัยของ วิจิตร อนุวัชรพันธ์ (2520) ได้พบว่าคุณลักษณะเด่นที่จะเอื้ออำนวยต่อการทำงานของศึกษานิเทศก์คือ การเป็นนักวิจัย การเลือกใช้เทคนิคในการนิเทศ ศึกษานิเทศก์วิชาสุขศึกษาจึงควรมีสมรรถภาพในด้านกรนิเทศวิชาสุขศึกษาอยู่ที่ระดับมากหรือมากที่สุด แต่ผลการวิจัยครั้งนี้พบว่า ศึกษานิเทศก์วิชาสุขศึกษามีสมรรถภาพในด้านกรนิเทศวิชาสุขศึกษาอยู่ที่ระดับน้อยเพราะ ศึกษานิเทศก์วิชาสุขศึกษาส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับปริญญาตรี (ร้อยละ 83.8) และขาด

การอบรมในเรื่องความรู้ที่จำเป็นสำหรับการนิเทศการศึกษา (ร้อยละ 62.3) จึงทำให้ศึกษานิเทศก์วิชาสุขศึกษาไม่สามารถจะทำการวิจัย นวัตกรรมวิจัย นวัตกรรมทางการศึกษามาใช้ในการนิเทศวิชาสุขศึกษาได้รวมทั้งไม่สามารถที่จะควบคุม ตรวจสอบ ติดตามการปฏิบัติงานของบุคลากรทุกฝ่ายให้เป็นไปตามแผนที่กำหนดไว้ได้ ทั้ง ๆ ที่ทุกเรื่องเป็นสมรรถภาพที่จำเป็นและสำคัญอย่างยิ่งในการนิเทศการศึกษา (กรรณิการ์ อูบเงิน, 2531) ด้วยเหตุนี้ศึกษานิเทศก์วิชาสุขศึกษาและครูสุขศึกษา จึงมีความคิดเห็นว่าศึกษานิเทศก์วิชาสุขศึกษามีสมรรถภาพด้านการนิเทศวิชาสุขศึกษาอยู่ที่ระดับน้อยในเรื่องดังกล่าว

1.3 ด้านคุณลักษณะ และ เจตคติของศึกษานิเทศก์วิชาสุขศึกษา

ผลการวิจัยพบว่า ศึกษานิเทศก์วิชาสุขศึกษามีสมรรถภาพด้านคุณลักษณะ และ เจตคติอยู่ที่ระดับมากทุกข้อนั้น อาจจะเป็นเพราะการคัดเลือกบุคคลที่มาดำรงตำแหน่งศึกษานิเทศก์วิชาสุขศึกษาได้เหมาะสมตรงกับข้อกำหนดคุณสมบัติของศึกษานิเทศก์ ตามหลักการปฏิบัติการนิเทศการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ.2520 ที่ได้กำหนดไว้ว่า "ศึกษานิเทศก์ควรเป็นบุคคลที่มีบุคลิกภาพเหมาะสมและได้รับการคัดเลือกมาเป็นอย่างดี" จึงทำให้ศึกษานิเทศก์วิชาสุขศึกษามีคุณลักษณะ และ เจตคติอยู่ที่ระดับมาก ซึ่งคุณลักษณะ และ เจตคติของศึกษานิเทศก์วิชาสุขศึกษาเป็นคุณสมบัติที่จำเป็นและสำคัญอย่างยิ่งในการปฏิบัติหน้าที่ของศึกษานิเทศก์ ทั้งนี้เพราะศึกษานิเทศก์วิชาสุขศึกษามีผู้บริหาร ไม่มีอำนาจที่จะสั่งให้ครูปฏิบัติตามได้ ดังนั้นคุณลักษณะ และ เจตคติของศึกษานิเทศก์วิชาสุขศึกษาที่ดีจะเป็นพื้นฐานในการนิเทศวิชาสุขศึกษาที่จะก่อให้เกิดครูผู้รับการนิเทศเกิดความศรัทธา ยอมรับและยินดีที่จะทำงานร่วมกันในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนวิชาสุขศึกษาและต่อการปรับปรุงมาตรฐานการศึกษาให้มีประสิทธิภาพได้ตามจุดมุ่งหมายของการศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัย ของเบิร์ด (Burk, 1970) คอฟแมน (Kaufman, 1981) แอดวานี (Adwani, 1982) วิจิตร อนวัชรพันธ์ (2520) และกรรณิการ์ อูบเงิน (2531) ที่ได้ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับคุณลักษณะ และ เจตคติของศึกษานิเทศก์ ผลการวิจัยของผู้วิจัยดังกล่าวพอจะสรุปได้ว่า คุณลักษณะ และ เจตคติของศึกษานิเทศก์ที่ต้นนครประกอบด้วย

1. ด้านลักษณะส่วนตัว ศึกษานิเทศก์ควรเป็นผู้ที่มีความคิดริเริ่มสร้าง-สรรค์ มีความมั่นใจในตนเอง มีมานะอดทน กระฉับกระเฉงว่องไว เป็นคนเปิดเผย ไม่เย่อหยิ่ง และมีมนุษยสัมพันธ์ดี
2. ด้านความรู้ความสามารถ ศึกษานิเทศก์ควรเป็นผู้ที่มีความรู้ในระดับปริญญาตรีขึ้นไป มีความสามารถในการถ่ายทอดความรู้ มีเทคนิคในการพูด มีความสามารถในการ

การสาธิต มีความสามารถทางด้านการประเมินผลและการวิจัย

3. ด้านการแสดงออกทางพฤติกรรม ศิษยานุศิษย์เป็นคนที่มีความเป็นประชาธิปไตย มีความยุติธรรม มีคุณธรรม มีความประพฤติดี รู้จักประมาณตนเอง มองโลกในแง่ดี เคารพในความคิดเห็นของผู้อื่น เป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี มีความเห็นอกเห็นใจผู้อื่น รู้จักยกย่องชมเชยผู้ที่ดี

4. ด้านความรับผิดชอบต่อหน้าที่ ศิษยานุศิษย์เป็นผู้ที่ตรงต่อเวลา มีความรับผิดชอบต่อหน้าที่ มีความซื่อสัตย์สุจริต และมีความตั้งใจจริงในการทำงาน

จึงเป็นเรื่องที่น่ายินดีอย่างยิ่งที่ศิษยานุศิษย์วิชาสุขศึกษามีคุณลักษณะและเจตคติในเรื่องดังกล่าวอยู่ที่ระดับมากทุกข้อ ซึ่งเป็นพื้นฐานสำคัญของการเป็นศิษยานุศิษย์วิชาสุขศึกษา ที่จะนิเทศวิชาสุขศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพและก่อให้เกิดประโยชน์ต่อการเรียนการสอนวิชาสุขศึกษาในโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาให้บรรลุจุดมุ่งหมายของหลักสูตร และการจัดการศึกษา เพื่อพัฒนาเยาวชนของชาติให้เป็นพลเมืองที่มีคุณภาพชีวิตในอนาคต

2. การเปรียบเทียบความคิดเห็นของศิษยานุศิษย์วิชาสุขศึกษาและครูสุขศึกษาเกี่ยวกับสมรรถภาพของศิษยานุศิษย์วิชาสุขศึกษา

ผลการวิจัยพบว่า โดยส่วนรวมมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 สองด้าน คือด้านการนิเทศวิชาสุขศึกษา ด้านคุณลักษณะ และเจตคติของศิษยานุศิษย์วิชาสุขศึกษา และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อของแต่ละด้าน ทั้งสามด้านพบว่า มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 รวม 50 ข้อ โดยความคิดเห็นของศิษยานุศิษย์วิชาสุขศึกษามีค่าเฉลี่ยสูงกว่าความคิดเห็นของครูสุขศึกษาทั้ง โดยส่วนรวม รายด้าน รายข้อ และเป็นที่น่าสังเกตว่าความคิดเห็นทั้งของศิษยานุศิษย์วิชาสุขศึกษาและครูสุขศึกษา โดยเฉพาะในด้านคุณลักษณะ และเจตคติของศิษยานุศิษย์วิชาสุขศึกษาแตกต่างกันทุกข้อ ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้ อาจจะเป็นเพราะศิษยานุศิษย์วิชาสุขศึกษาเป็นผู้ปฏิบัติหน้าที่นิเทศวิชาสุขศึกษาเองนั้น ย่อมทราบดีว่าตนเองได้ปฏิบัติงานในหน้าที่ไปมากน้อยเพียงใด งานที่ปฏิบัติอยู่ในระดับใดและทราบดีว่าในการปฏิบัติงานนั้นมีปัญหาอุปสรรคในเรื่องใด อย่างไรบ้าง จึงทำให้ศิษยานุศิษย์วิชาสุขศึกษามีความคิดเห็นว่าศิษยานุศิษย์วิชาสุขศึกษา มีสมรรถภาพอยู่ที่ระดับมากและมีค่าเฉลี่ยสูงกว่าความคิดเห็นของครูสุขศึกษา

สำหรับครูผู้ศึกษานั้นเป็นผู้รับการนิเทศ และเป็นผู้ปฏิบัติจริงมีปัญหาเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนผู้ศึกษา มีความคาดหวังสูงที่จะได้รับการนิเทศวิชาผู้ศึกษาจากศึกษานิเทศก์มากที่สุด เพราะครูผู้ศึกษาส่วนใหญ่มีได้จบการศึกษาโดยตรงทางผู้ศึกษาซึ่งผลการวิจัยครั้งนี้พบว่า ครูผู้ศึกษาที่จบการศึกษาวิชาเอกผู้ศึกษามีเพียงร้อยละ 28.2 เท่านั้นและมีปัญหาในการจัดการเรียนการสอนวิชาผู้ศึกษาอยู่ที่ระดับมาก ดังจะเห็นได้จากผลการวิจัยความต้องการการนิเทศวิชาผู้ศึกษาของอัจฉราลักษณ์ บันทับทิม (2528) ปราณี วันธงชัย (2530) และ จุไรรัตน์ แพรพราย (2532) ที่พบว่า ครูผู้ศึกษาต้องการการนิเทศมากเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนวิชาผู้ศึกษา และต้องการได้รับการนิเทศจากศึกษานิเทศก์วิชาผู้ศึกษามากที่สุด เพราะครูผู้ศึกษา ไม่ได้จบทางผู้ศึกษาโดยตรง ทั้งขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับวิธีการทางผู้ศึกษาด้วย และสาเหตุที่ศึกษานิเทศก์วิชาผู้ศึกษาไม่สามารถให้การนิเทศวิชาผู้ศึกษาได้ตามความคาดหวังของครูผู้ศึกษา อาจเป็นเพราะศึกษานิเทศก์วิชาผู้ศึกษาไม่จบทางผู้ศึกษาโดยตรง และไม่มีประสบการณ์การสอนวิชาผู้ศึกษาระดับมัธยมศึกษาถึงร้อยละ 36.8 ศึกษานิเทศก์วิชาผู้ศึกษามีจำนวนน้อย และยังต้องปฏิบัติหน้าที่อื่น ๆ อีกมาก (ฉวีวรรณ ไหวพริบ, 2529) จึงจำเป็นต้องใช้วิธีการนิเทศอื่น ๆ แทน เช่น นิเทศผ่านหัวหน้าหมวดวิชาพลานามัย ประชุมอบรมและใช้เอกสารทางวิชาการแทนการไปนิเทศเป็นรายบุคคล แต่อาจยังไม่ถึงระดับที่ครูผู้ศึกษาต้องการและคาดหวัง ด้วยเหตุนี้ค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของครูผู้ศึกษาเกี่ยวกับสมรรถภาพของศึกษานิเทศก์วิชาผู้ศึกษาที่ปฏิบัติจริง จึงต่ำกว่าค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของศึกษานิเทศก์วิชาผู้ศึกษา

ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย

หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมสามัญศึกษา และหน่วยศึกษานิเทศก์ กรมพลศึกษา ควรได้พิจารณาการเพิ่มสมรรถภาพของศึกษานิเทศก์วิชาผู้ศึกษาและดำเนินการดังนี้

1. สำหรับศึกษานิเทศก์วิชาผู้ศึกษาที่ดำรงตำแหน่งอยู่แล้ว ควรได้รับการเพิ่มพูนสมรรถภาพการนิเทศวิชาผู้ศึกษาให้สูงขึ้น คือ

1.1 ส่งเสริมการเพิ่มพูนความรู้โดยการประชุมสัมมนาอบรมทางด้านวิชาการ โดยเน้นเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับวิชาผู้ศึกษาการนิเทศวิชาผู้ศึกษา และความรู้ที่จำเป็นสำหรับ

การนิเทศวิชาสุศึกษาทั้งในระยะสั้นและระยะยาว อย่างต่อเนื่อง เกี่ยวกับหัวข้อที่ศึกษานิเทศก์
วิชาสุศึกษามีสมรรถภาพอยู่ที่ระดับน้อย คือ

- 1.1.1 การสาธิตการสอนวิชาสุศึกษา
- 1.1.2 การจัดสื่อการเรียนการสอนวิชาสุศึกษา
- 1.1.3 การวัดและการประเมินผลวิชาสุศึกษา
- 1.1.4 การบริหารโปรแกรมสุขภาพในโรงเรียน
- 1.1.5 การนิเทศวิชาสุศึกษา
- 1.1.6 การวิจัยและนำผลการวิจัยมาใช้ในการนิเทศวิชาสุศึกษา
- 1.1.7 การนำนวัตกรรมทางการศึกษามาใช้ในการนิเทศวิชาสุศึกษา
- 1.1.8 การติดตามผลการประเมินโครงการการนิเทศวิชาสุศึกษา

1.2 ส่งเสริมการเพิ่มคุณวุฒิ โดยการส่งเสริมให้ลาศึกษาต่อทางด้านสุศึกษา

ในระดับที่สูงขึ้นทั้งระดับปริญญาโท และปริญญาเอก

- 1.3 ส่งเสริมการเพิ่มประสบการณ์ โดยการส่งเสริมให้มีการศึกษาดูงาน
ทางการศึกษา การนิเทศวิชาสุศึกษา ทั้งในและต่างประเทศ
- 1.4 ส่งเสริมการเพิ่มการศึกษาต่อเนื่อง โดยการส่งเสริมการเผยแพร่
เอกสาร วารสาร เกี่ยวกับการนิเทศวิชาสุศึกษา ความก้าวหน้าทางการศึกษาและเทคโนโลยี
ใหม่ ๆ ทางการศึกษา

2. สามารถรับโอนบุคคลที่จะมาดำรงตำแหน่งศึกษานิเทศก์วิชาสุศึกษาใหม่ต้อง
พิจารณาคุณสมบัติที่เหมาะสมในการนิเทศวิชาสุศึกษาเพิ่มขึ้นจากคุณสมบัติของศึกษานิเทศก์ทั่วไป
คือ

- 2.1 จบการศึกษาในระดับปริญญาโททางสุศึกษา
- 2.2 มีประสบการณ์ในการสอนวิชาสุศึกษาในโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา มา
แล้วไม่ต่ำกว่า 4 ปี
- 2.3 มีความสนใจและแสวงหาความรู้ ติดตามข่าวสารความก้าวหน้าทาง
เทคโนโลยีเกี่ยวกับวิทยาศาสตร์สุขภาพอยู่เสมอ
- 2.4 มีบุคลิกภาพและสุขภาพที่ดีเป็นตัวอย่าง ได้
- 2.5 มีพฤติกรรมสุขภาพที่ถูกต้อง เป็นตัวอย่างแก่เด็กและครูทั่วไป

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรทำวิจัยเกี่ยวกับรูปแบบการนิเทศวิชาสุขศึกษา
2. ควรทำวิจัยเรื่องเกณฑ์การประเมินผลการนิเทศวิชาสุขศึกษา
3. ควรทำวิจัยเรื่องพฤติกรรมการนิเทศวิชาสุขศึกษาของศึกษานิเทศวิชาสุขศึกษา